

(четврта страна)

898.

На основу члана 46. став 2. Закона о мјерним јединицама и мјерилима („Службени лист СФРЈ”, бр. 9/84), директор Савезног завода за мјере и драгоцене метале прописује:

ПРАВИЛНИК

СЛОВИМА ЗА ОСНИВАЊЕ ЛАБОРАТОРИЈА ЗА ПРЕГЛЕД ВОДОМЈЕРА

Члан 1.

Овим правилником прописују се услови за оснивање лабораторија за преглед водомјера, које у погледу стручности радника, опреме и радних просторија морају испољавати организације удруженог рада и радни људи који самостално обављају дјелатност личним радом средствима рада у својини грађана који производе и поправљају водомјере.

Услови из става 1. овог члана означавају се скраћено ознаком ПУЛ.З-14/1.

Члан 2.

Радници које су организације удруженог рада и радни људи из члана 1. овог правилника дужни да обезбједе за преглед водомјера морају имати III или V степен стручне спреме одговарајућег смјера, односно морају бити високо квалификовани или квалификовани радници и морају познавати поступак и методе прегледа водомјера.

Члан 3.

За преглед водомјера називних протока до $10 \text{ m}^3/\text{h}$ потребна је сљедећа опрема:

1) најмање два уређаја за преглед водомјера, који у свом саставу морају имати и додатни сто са најмање шест приклучака за серијски преглед водомјера. За преглед вертикалних водомјера један уређај мора имати и додатни сто са најмање три приклучка за серијски преглед тих водомјера;

2) ручна или самоходна колица за пренос веће количине водомјера;

3) инсталација за довод и одвод воде, са потребном арматуром;

4) најмање два стаклена радна еталона, запремине 10 I са тачношћу $\pm 0,05\%$, за провјеравање тачности мјерних котлова уређаја за преглед водомјера.

Ако се у радној просторији за преглед водомјера врши преглед и водомјера називног протока више од $10 \text{ m}^3/\text{h}$, у њој се мора налазити:

1) најмање један уређај за преглед водомјера називног протока више од $10 \text{ m}^3/\text{h}$;

2) дизалица за преношење водомјера називног протока више од $10 \text{ m}^3/\text{h}$.

Члан 4.

Уређај за преглед водомјера мора се састојати из:

1) мјерног котла са нивоказном скалом и провидном нивоказном цијеви;

2) направе за мјерење тренутног протока воде;

3) вентили за подешавање протока воде;

4) диференцијалног манометра за мјерење пада притиска воде у водомјеру или два одвојена манометра класе тачности I за мјерење пада притиска воде у водомјеру;

5) механизма за приклучивање водомјера.

Члан 5.

Уређаји за преглед водомјера, називног протока до $10 \text{ m}^3/\text{h}$, постављају се у линији, поред зида, са међусобним растојањем од најмање једног метра.

Удаљеност мјерног котла од зида мора износити најмање пола метра.

Одредба става 1. овог члана не односи се на уређаје који се налазе у употреби на дан ступања на снагу овог правилника.

Члан 6.

Пречник отвора за довод воде до уређаја за преглед водомјера мора бити тако димензиониран да се на уређајима без продужног стола могу истовремено прегледати водомјери називног протока до $10 \text{ m}^3/\text{h}$, и да при том ради притисак не смије бити мањи од $4 \cdot 10^5 \text{ Pa}$ (4 bar) на улазу сваког водомјера. Радни притисак на доводу воде не смије бити већи од $10 \cdot 10^5 \text{ Pa}$ (10 bar) ни мањи од $4 \cdot 10^5 \text{ Pa}$ (4 bar).

Отвор цијеви за одвод воде из мјерних котлова мора бити слободан и тако израђен да је могућно посматрање отицања воде и затварања мјерних котлова, а пречник отвора за одвод воде тако димензиониран да може истовремено примити сву количину воде из мјерних котлова без загушења или успоравања одвојења.

Члан 7.

Довод воде у мјерни котао мора бити тако израђен да омогући минимално таласање воде у мјерном котлу.

Ако је уређај намијењен за преглед водомјера називног протока више од $10 \text{ m}^3/\text{h}$, онда механизам за затварање и отварање мјерног котла уређаја мора имати уграђен импулсни вентил за затварање и отварање.

Члан 8.

Довод воде мора имати манометар који је постављен на видљивом мјесту у радној просторији за преглед водомјера и на висини 1,5 m од пода.

Члан 9.

Уређаји за преглед водомјера не смију се директно приклучивати за црпне станице или пумпе и на водоводну

мрежу великог потрошача који ствара знатне варијације притиска.

Члан 10.

Радна просторија за преглед водомјера мора:

1) да буде чиста, суха, изграђена у складу са техничким нормативима и доволно пространа за смештај опреме и обављање прегледа водомјера;

2) да испуњава прописане услове у погледу хигијенско-техничке заштите;

3) да има дневно и електрично освјетљење према југословенском стандарду JUS U.C9.100, прописаном у Рјешењу о југословенским стандардима за градарство („Службени лист ФНРЈ”, бр. 48/62), односно да захтјеви у погледу освјетљења буду „велики” и да се електрично освјетљење изводи као „опште” освјетљење.

Члан 11.

Температура у радној просторији за преглед водомјера мора бити у границама од 15 °C до 25 °C.

Члан 12.

Опрема за преглед водомјера мора бити најмање 1,5 m удаљена од гријних тијела.

Радна просторија за преглед водомјера мора бити заштићена од директног продирања сунчевих зрака, да би се могло тачно очитавати запремина воде протекле кроз водомјер.

Члан 13.

Зидови просторије морају бити обложени керамичким плочицама или обојени масном бојом најмање до висине 1,5 m од пода.

Под просторије мора бити од бетона, обложен керамичким плочицама или виназ-плочама, са падом према са-бирном одводном отвору за отпадну воду.

Члан 14.

У радној просторији за преглед водомјера мора се налазити:

1) опрема за преглед водомјера;
2) дрвене или металне полице за смештај водомјера;
3) сто и столица за рад радника;
4) термометар за мјеренje температуре ваздуха, чији најмањи подјелjak не смије бити већи од 1 °C.

За преглед водомјера за мјеренje запремине топле воде у радној просторији се мора налазити одговарајући радни еталон за испитивање и вода чија радна температура није мања од 60 °C.

Услови из става 2. овог члана морају бити испуњени до 31. децембра 1988. године.

Члан 15.

У радној просторији за преглед водомјера не смију се држати предмети који ометају нормално обављање прегледа водомјера нити се смију за вријеме прегледа обављати друге радње, осим прегледа водомјера.

Број водомјера који се држи у радној просторији за преглед може бити највише једнак броју водомјера потребних за рад у једној смјени.

Члан 16.

Радна просторија за преглед водомјера мора бити одвојена од просторије за поправку водомјера и просторија за прање водомјера.

Члан 17.

У радној просторији, око уређаја за преглед водомјера, морају бити постављене дрвene решетке или гумени шупљикави подни застирачи по којима се крећу радници приликом руковања уређајима за преглед водомјера.

Члан 18.

Величина радне просторије за преглед водомјера одређује се зависно од броја уређаја и броја водомјера које

треба прегледати у једној години и не смије бити површина мање од 5 · 6 m² кад су постављена два уређаја за преглед водомјера називног протока до 10 m³/h.

Члан 19.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ”.

Бр. 0404-3547/1
23. новембра 1985. године
Београд

Директор
Савезног завода за мјере и
драгоцене метале
Милисав Војичић, с. р.

899.

На основу члана 30. став 1. Закона о стандардизацији („Службени лист СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80), у сагласности са предсједником Савезног комитета за енергетику и индустрију, директор Савезног завода за стандардизацију прописује

ПРАВИЛНИК О ТЕХНИЧКИМ НОРМАТИВИМА ЗА НОСЕЋЕ ЧЕЛИЧНЕ КОНСТРУКЦИЈЕ

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником одређују се услови и захтјеви који морају бити испуњени при пројектовању и извођењу радова за noseће челичне конструкције (у наставку текста: челична конструкција).

Члан 2.

За израду noseће челичне конструкције мора се користити челик који у погледу квалитета испуњава одређене услове.

II. ТЕХНИЧКА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Члан 3.

Техничку документацију за челичне конструкције, према овом правилнику, чине:

- 1) статички прорачуни;
- 2) цртежи;
- 3) техничко образложение;
- 4) посебни технички услови;

1. Статички прорачун

Члан 4.

Статички прорачун мора да садржи:

- 1) податке о оптерећењу, материјалу, темељном тлу и мјерама свих дијелова конструкције за које се ради статички прорачун;
- 2) статичку концепцију, прорачун напона за све noseће дијелове и њихово поређење са дозвољеним напонима или одређивање граничне носивости;
- 3) прорачун еластичних деформација;
- 4) прорачун сигурности против превртања, клизања и одизања на лежиштима.

Члан 5.

Статички прорачун мора бити прегледан, опремљен скинама са свим потребним мјерама (котама) и израђен